

man ønske, at vedkommende er en dygtig Karl eller Pige, som kan præstere et dygtigt Arbejde. Derfor er det Spørgsmaal, vi skal stille, ikke dette: Hvorledes bliver Børnene gode og retskafne? men dette: Hvorledes bliver de dygtige, hvorledes faar de det mest mulige ud af Livet for sig selv eller andre? Her har vi, som sagt, Generalnævneren for hele Spørgsmaalets Behandling. Det hænger sammen med en Betragtning, som et andet æret Medlem gjorde til Genstand for Omtale, nemlig Fagmængden i Skolen. Det er forkert, at man ser saaledes paa Sagen, at Fagmængden i sig selv er noget uheldigt; det, der er uheldigt, naar man har mange Fag, er, at der ikke er Enhed i Behandlingen af hvert enkelt Fag, men at man i et Fag arbejder paa een Vis og i et andet paa en anden Vis; saa kommer Splittelsen. Men en Skole kan saa udmærket godt have mange Fag og dog have et udpræget Enhedspræg. Det har den, saa snart det er den samme Aand og i det væsentlige den samme Metode, der har raadet ved hvert enkelt Fags Behandling. Derfor ser det ærede 20de Medlem for Hovedstaden (J. Oskar Andersen) fejl i saa Henseende og alle andre, som gør sig skyldige i samme Misforstaaelse.

Man kan nu spørge: Hvad er det da, det drejer sig om, hvad er det da, der er det afgørende? Hvorfor er vort Folks Opdragelse ikke tidssvarende, og hvad skal vi stræbe hen imod, for at den kan blive tidssvarende? Det skal man ikke afgøre ad Spekulationens Vej saa lidt som noget andet, men det skal man afgøre ad Erfaringens Vej, ved Iagttagelse og ved kritisk Vurdering af sine Iagttagelser. Man skal spørge: Hvor har vi de dygtigste Folk i Verden, samtidig med at de er retskafne og gode Borgere, og hvor har vi mindre dygtige Folk? Hvad er Aarsagen til, at man et Sted er saa dygtig og et andet Sted staar saa langt tilbage? Der skal man sætte sin Sonde. Hvis man gør det, vil man hurtigt opdage — jeg skal ikke trætte med at udvikle dette udførligt, det bliver for pædagogisk —, at Hovedsagen er, at man bringer Barnet direkte til Kundskabens Kilde, at man lægger Vægt paa Selvvirksomhed. Og her er vi ved det, der skiller den moderne Opdragelse fra den, vi endnu i det væsentlige har her i Landet, særlig i Folkeskolen. Vor nuværende Opdragelse er alt for meddelende, alt for meget andenhaands. Enten er det det levende Ord, der ruller, eller man lærer Lektier, men man forsømmer at sætte Eleven i direkte Virksomhed og selvstændigt Arbejde. I denne store Knaphed og Korthed vil jeg

udtrykke, hvad der er mit Program og altid har været det. Det er det, der skal præge Drøftelsen i denne Kommission med Hensyn til alle de enkelte Skoleafdelinger, ogsaa Seminarierne, for det, der gør, at Seminarierne slaar Klik, er netop, at Seminaristerne betragtes som Paafyldningskar, som hver enkelt Lærer skal hælde en umaadelig Masse i i Løbet af den kortest mulige Tid for saa en Dag ved Eksamen at lukke op for Tønden og tappe ud af det, hvad vedkommende Lærer eller Lærebog har sagt. Det er en Karakteristik af det Seminarium, Fortiden har skabt. Men det Seminarium, vi skal skabe, skal være et Seminarium, hvor Ungdommen, naar den har Forudsætning derfor, først lærer Selvvirksomhed og dernæst faar meddelt Evnen til at bibringe Børnene den samme fortrinlige Ejendommelighed.

Det er for det danske Folk af særlig stor Betydning, at vi her gør et Kæmpeskridt fremad. Et Folk som vort kan ikke hævde sig i Masseproduktionen. Det er vi afskaarne fra, fordi vi hverken har Kraften i Form af Kul eller Vandfald eller en anden Form, som de har i saa mange andre Lande, eller Raastoffer i synderlig Mængde. Hvad er da vor nationale Opgave med Hensyn til Produktionen? Det siger sig selv, at den er at fremstille den fuldenkte, udsøgte Vare, at forædle enhver Art af Stoffer saaledes, at de har Verdenskonkurrence dygtighed. Det er det danske Folks Opgave, kun derigennem kan vi hævde os materielt og aandeligt. Det gælder derfor om i enhver Virksomhed, at de unge møder med en saadan aandelig Træning og med en saadan Retning for hele deres Bestræbelse, at de hver paa sit Felt kan udvikle sig til førsterangs Producenter og Omskabere af Raastoffer, det være sig, af hvad Art det være vil, det gælder baade materielle Raastoffer og aandelige Raastoffer. Derfor er det af den yderste Betydning, at Kommissionen kommer til at gøre et virkelig for Alvor grundlæggende Arbejde.

Det ærede 20de Medlem for Hovedstaden (J. Oskar Andersen) gjorde endnu et Par Bemærkninger, som jeg ganske kort skal berøre. Det ærede Medlem syntes at mene, at en Kommission for Skolen helst skulde nedsættes, naar der havde dannet sig en fælles pædagogisk Opfattelse som Grundlag for Kommissionens Arbejde. Saa kommer vi vist til at vente længe. Jeg antager ikke, at det bliver, medens nogen nulevende eksisterer; jeg ved naturligvis ikke, hvor langvarig det ærede Medlem har tænkt sig, at hans Liv kan blive. Jeg vil imidlertid haabe, at det slet ikke kommer til at gaa